

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל

להסכם בין חברת מכתשים מפעלים כימיים בע"מ לבין Classeed Ltd.

1. פתח דבר

ביום 29 בספטמבר 2013 הונחה בפניי בקשה למתן פטור מאישור הסדר כובל לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 ("חוק ההגבלים העסקיים"), בגין כבילה שעניינה אי תחרות הנלוות לעסקת מיזוג בין מכתשים מפעלים כימיים בע"מ ("מכתשים") לבין Classeed Ltd. ("קלאסיד").

לאחר שבחנתי את ההסכם ואת הכבילה המצויה בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי עם הועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילה שבהסדר אינה מגבילה את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מההסדר; כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה; וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו מצאתי כי ההסדר ראוי לפטור לפי סעיף 14 לחוק, בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. הרקע להסדר והצדדים לו

2.1 ההסדר והצדדים לו

מכתשים הינה חברה פרטית בבעלות מלאה של מכתשים-אגן תעשיות בע"מ. מכתשים עוסקת בייצור, רישוי ושיווק תכשירי הדברה.

קלאסיד הינה חברה פרטית המאוגדת תחת חוקי גיברלטר ובעלי המניות בה הם Randalkin Ltd (כ-33.42%), ה"ה יצחק אסקירה (כ-27.35%) רונן טלמור (כ-29.41%) ועוד בעלי מניות אשר חלקם לא עולה על 10%. קלאסיד מתזיקה ברישיון בלעדי לפיתוח, ייצור ושיווק של זרעי שום ומוצרי שום נוספים, מאת יישום החברה לפיתוח המחקר של האוניברסיטה העברית בירושלים בע"מ ושל מינהל המחקר החקלאי - מרכז וולקני.

כאמור, ההסדר נושא פטור זה הינו כבילה נלווית למיזוג. במסגרת עסקת המיזוג בין הצדדים, משקיעה מכתשים בקלאסיד בתמורה לכ-25% מהון המניות של קלאסיד ומתחייבת למספר השקעות עתידיות בתמורה להקצאה נוספת של הון מניות. כמו כן, מוקנות לצדדים אופציות לרכישה ומכירה של מניות נוספות. למיזוג זה נתתי את אישורי ביום 27.10.13.

הסכם המיזוג כולל תניית אי תחרות, לפיה מתחייבת מכתשים שלא להתחרות בקלאסיד בתחום פיתוח, שיווק ומכירה של זרעי שום, כל עוד בעלי המניות של קלאסיד מחזיקים בלפחות 10% מהון המניות של החברה.

3. השפעת הכבילות על התחרות

ככלל, החשש התחרותי הנובע כתוצאה מאימוצן של תניות אי תחרות נוגע להיותו של הצד המגביל עצמו מתחרה פוטנציאלי בשוק, בהיעדר הכבילה.

יחד עם זאת, דיני ההגבלים העסקיים מכירים ברצונם של צדדים המחזיקים יחד בגוף עסקי להגביל את יכולתו של מי מהם מלהתחרות בפעילותם המשותפת, דהיינו פעילות הגוף בו הם מחזיקים יחדיו. תחרות שיציבו לחברה בעלי מניותיה, הנחשפים לסודותיה ויכולים להשפיע על פעולותיה, עלולה לפגוע בפעילות החברה ובערכה הכלכלי עבור יתר בעלי המניות. רציונל זה הוא שעומד למשל בבסיס סעיף 3 לכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג לכבילות נלוות למיזוגים) תשס"ט-2009, הפוטר מהחובה לקבל את אישור בית הדין להתחייבותו של בעל זכויות בעסק שלא להתחרות בו, כל עוד הוא מחזיק בלמעלה מ- 20% מהזכויות בעסק או מועסק בו (והכל בכפוף לתנאים נוספים המנויים שם). רציונל דומה אף עומד בבסיס כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג למיזמים משותפים), תשס"ו-2006, הפוטרים, בתנאים מסוימים, התחייבויות של צדדים למיזם משותף שלא להתחרות במיזם המשותף.

טעמים אלו מתקיימים גם ביחס לתניות אי התחרות שבין הצדדים בענייננו. הצדדים להסכם מבקשים להגן על הפעילות המשותפת באמצעות התחייבותה של מכתשים שלא להתחרות בפעילות זו כל עוד מחזיקים בעלי מניות קלאסיד ב- 10% ממניותיה. בדיקת רשות ההגבלים העסקיים העלתה כי למכתשים אין כיום פעילות בתחום זרעי השום בו פועלת קלאסיד, וכי קלאסיד הינה גוף אחד מיני רבים המבצעים מחקר בתחום חומרי רבייה לשום. בשל ספק בדבר תחולת פטורי הסוג הרלוונטיים על הכבילה שבפני, פנו אלי הצדדים בבקשה למתן פטור זה. לאחר שמצאתי לנכון לאשר את המיזוג, ונוכח הטעמים המפורטים לעיל, ראיתי לנכון ליתן פטור לכבילה זו.

בנסיבות אלו, שוכנעתי כי הכבילה נושא החלטה זו, בכפוף להגבלות להלן, אינה מגבילה את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות ובמניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש, לתקופה המפורטת לעיל.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

פרופ' דניאל גילה

הממונה על הגבלים עסקיים

ד' שבט תשע"ד

05 ינואר 2014